

PROTOKOLL
for
møte i Omsetningsrådet
fredag 20. mars 2020 kl. 10:00
Video-/telefonmøte

Møtet ble hevet kl. 10:35.

Til stede:	Björg Tørresdal, Thea Susanne Skaug, Lars Petter Bartnes, Marit Haugen, Kjersti Hoff, Trine Hasvang Vaag, Arnfinn Hongseth, Anne Jødahl Skuterud, Anne Berit Aker Hansen, Ola Hedstein og Bjørn-Ole Juul-Hansen
Forfall:	
Fra Landbruksdirektoratet:	Nina Strømnes Rodem, Hans Peder Hvide Bang, Sara Ege Grindaker og Ellen Karin Solevåg

Etter behandling av sakene hadde markedsregulatorene en muntlig presentasjon av hvordan det pågående utbruddet av koronavirus påvirker de ulike markedene.

Saksliste

009/20	Godkjenning av innkalling og dagsorden.....	2
010/20	Egg - Midlertidig ordning for leveranse av egg.....	4

Saksnr.: 009/20	Sektor: Alle	Styre/råd: OR
Behandling: 20.03.2020	Tittel: Godkjenning av innkalling og dagsorden	Saksnr.: 20/19019-1

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

Innkalling og dagsorden godkjennes.

Godkjenning av innkalling og dagsorden

Saksdokumenter ble sendt ut elektronisk til medlemmer og varamedlemmer.
Dokumentene er også lagt inn i skyløsningen Jottacloud. Vedlegg er kun tilgjengelig her.

Saksnr.: 010/20	Sektor: Egg	Styre/råd: OR
Behandling: 20.03.2020	Tittel: Egg - Midlertidig ordning for leveranse av egg	Saksnr.: 20/18794-2

Beskrivelse

På bakgrunn av den ekstraordinære situasjonen som har oppstått i markedet som følge av utbrudd av koronavirus, og begrensende tiltak innført av Regjeringen, søker Nortura i brev datert 16. mars 2020 om midlertidig regelverksendring av markedsreguleringsforskriftens § 5-4-2 *Eggpakkeriers adgang til å levere overskuddsegg*. Hensikten med forslaget er å begrense urimelige belastninger for enkeltaktører ved at Nortura mottar egg fra disse, og derigjennom deres leverandører.

Nortura ønsker å tilføye følgende bestemmelse:

«Som en midlertidig ordning fram til 1. juli 2020 kan disse eggpakkeriene levere inntil 50 prosent av eggene de mottar fra eggprodusenter til markedsregulator.»

Landbruksdirektoratets vurdering er at det ikke er behov for en regelverksendring for at Nortura skal kunne gjennomføre en slik ordning. Slik vi ser det ligger ordningen innenfor rådets skjønnsrom etter markedsreguleringsforskriften § 7-1 til å dispensere fra forskriften eller gi utfyllende retningslinjer til denne. Direktoratet innstiller på at Omsetningsrådet godkjenner at Nortura får dekket kostnader til administrasjon og reguleringstiltak til egg de mottar fra uavhengige eggpakkerier, der hvert eggpakkeri kan levere inntil 50 prosent av det de mottar fra eggprodusentene. Tiltaket vil gjelde fra og med vedtaket er fattet til og med 30. juni 2020. Ordningen er knyttet til den ekstraordinære situasjonen landet befinner seg i på nåværende tidspunkt. Dersom situasjonen normaliserer seg, anbefaler direktoratet at ordningen opphører før 30. juni 2020 med akseptabel varslingstid. Tidligere avbrudd må vedtas av Omsetningsrådet.

Hjemmel

Lov 1936-07-10 nr. 06 til å fremja umsetnaden av jordbruksvaror § 11 første ledd.
Forskrift 2008-10-22 nr.1136 om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 7-1.

Forutsetninger

Protokollen fra dette møtet kan offentliggjøres ved møtets slutt.

Vedlegg

Norturas brev datert 16. mars 2020

Møtebehandling

Enstemmig vedtak i samsvar med innstilling.

Vedtak

1. I den ekstraordinære situasjonen med utbrudd av koronavirus godkjenner Omsetningsrådet at Nortura får dekket kostnader til administrasjon og reguleringstiltak for egg de mottar fra uavhengige eggpakkerier, der hvert eggpakkeri kan levere inntil 50 prosent av det de mottar fra eggprodusentene i

perioden ordningen gjelder for. Vedtaket gjelder fra og med vedtak er fattet til og med 30. juni 2020.

2. Vedtaket er knyttet til den ekstraordinære situasjonen landet befinner seg i på nåværende tidspunkt. Dersom situasjonen normaliserer seg, kan Omsetningsrådet vedta at ordningen opphører før 30. juni 2020, med akseptabel varslings tid.
3. For øvrig gjelder markedsreguleringsforskriften § 5-4-1 og § 5-4-2, så langt det passer. I tillegg skal eggpakkerier som ønsker å benytte seg av ordningen melde inn til Nortura kvantum for leveringen innen torsdag uken før levering.
4. Ved bruk av ordningen må eggpakkeriet rapportere totalomsetning samt annen nødvendig dokumentasjon til Landbruksdirektoratet på forespørsel. Dette vilkår skal skriftlig aksepteres av eggpakkeriet til Nortura i forbindelse med leveransen.

Egg - Midlertidig ordning for leveranse av egg

Nortura SA søker i brev datert 16. mars 2020 om midlertidig regelverksendring av markedsreguleringsforskriftens § 5-4-2. *Eggpakkeriers adgang til å levere overskuddsegg.*

Bakgrunnen for dette er den spesielle situasjonen i markedet som følge av utbrudd av koronavirus og begrensende tiltak innført av Regjeringen. Salg til storhusholdningsmarkedet er kraftig redusert, mens salg til dagligvare har økt. Nortura ønsker derfor å midlertidig utvide ordningen med levering av overskuddsegg fra uavhengige eggpakkerier ut juni 2020.

Norturas søknad gjengis i sin helhet her:

«Oppfølging av ekstraordinær situasjon for eggforsyning – innføring av midlertidig dobbelt mottaksplikt fra uavhengige eggpakkerier

Nortura SA viser til den spesielle situasjonen som generelt har oppstått i markedet som følge av utbrudd av koronavirus og begrensende tiltak innført av Regjeringen. Salg til storhusholdningsmarkedet har i enkelte tilfeller tilnærmet helt opphørt, men salg til dagligvare har økt. Egg til konsum har svært kort holdbarhet, og markedsforskyvningen kan medføre urimelige belastninger for enkeltaktører.

Nortura foreslår at ordningen med levering av overskuddsegg fra uavhengige eggpakkerier midlertidig utvides ut juni 2020.

Egg levert over dobbel mottaksplikt blir benyttet i eggprodukter. Dette er produkter som ender i konsumentmarkedet og har ofte god holdbarhet. I den grad Nortura har anledning til å avhjelpe enkelte eggpakkerier som opplever betydelig markedssvikt vil Nortura gjøre en innsats for å få egg direkte ut i konsummarkedet som skallegg.

Gjeldende forskrift:

"§ 5-4-2. Eggpakkeriers adgang til å levere overskuddsegg

For å ha rett til å levere overskuddsegg til markedsregulator må eggpakkeriet ha skriftlig avtale om løpende mottak av egg fra minst 4 produsenter utenom egen virksomhet.

Egg skal som hovedregel leveres usortert, men leveranse av sorterte egg kan skje etter avtale. Eggene leveres på brett med 30 egg.

Egg som leveres markedsregulator skal ikke være eldre enn 2 uker fra verpedato. Usorterte egg merkes med hentedato hos produsent, og sorterte egg fra pakkeri merkes med pakkedato. Egg skal merkes slik at de kan spores tilbake til eggprodusent."

Nortura foreslår at bestemmelsen tilføyes:

"Som en midlertidig ordning fram til 1. juli 2020 kan disse eggpakkeriene levere inntil 50% av eggene de mottar fra eggprodusenter til markedsregulator."

Totalmarked vil fravike dagens praksis og åpner opp for at eggpakkeriene innen torsdag kan melde inn kvantum for levering til markedsregulator påfølgende uke. Dette er nødvendig for å sikre at eggene har tilstrekkelig holdbarhet.

Levert mengde til eggpakkeriene må avklares med Landbruksdirektoratet i forhold til deres normale eggproduksjon. Eggmengde som leveres, kontrolleres i etterkant mot mottakstall hos Landbruksdirektoratet.

Vi ønsker at saken så raskt som mulig avklares av Omsetningsrådet.

Med vennlig hilsen
Nortura SA

Ole Nikolai Skulberg
Direktør Totalmarked»

Landbruksdirektoratets vurdering

Dagens situasjon med utbrudd av koronavirus har på kort tid skapt store endringer i enkelte markeder. Nortura beskriver at salg til storhusholdningsmarkedet i enkelte tilfeller er tilnærmet opphørt, mens salg til dagligvare har økt. Skallegg har også relativt kort holdbarhet, som gjør at tiltak må innføres på et tidlig tidspunkt for å unngå at varen går ut på dato. I den grad Nortura har anledning til å avhjelpe enkelte eggpakkerier som opplever betydelig markedssvikt vil de gjøre en innsats for å få egg direkte ut i konsummarkedet som skallegg. De ser imidlertid også behov for, som et temporært balanseringstiltak i en ekstraordinær situasjon, å ta imot et større kvantum egg fra uavhengige aktører, som vil inngå i markedsreguleringstiltakene. Hensikten er å begrense urimelige belastninger for enkeltaktører og derigjennom deres leverandører. For å kunne gjøre dette foreslår Nortura en midlertidig regelverksendring av markedsreguleringsforskriften. De ønsker å tilføye følgende bestemmelse i forskriftens § 5-4-2. *Eggpakkeriers adgang til å levere overskuddsegg:*

«Som en midlertidig ordning fram til 1. juli 2020 kan disse eggpakkeriene levere inntil 50 prosent av eggene de mottar fra eggprodusenter til markedsregulator.»

Landbruksdirektoratets vurdering er at Norturas forslag kan oppnås uten regelverksendringer. Det følger av markedsreguleringsforskriftens § 7-1 at Omsetningsrådet «kan gi dispensasjon fra eller utfyllende retningslinjer til» forskriften. Etter ordlyden «kan» har rådet stort skjønnsrom i denne forbindelse. At Omsetningsrådet har et stort skjønnsrom følger også av omsetningslovens § 11 første ledd, hvor det fremgår at «pengane vert styrde av rådet». Vedtak etter § 7-1 må imidlertid ligge innenfor regelverkets formål.

Norturas forslag er ment å avhjelpe uavhengige aktører i en svært presset situasjon. Det er tale om uforutsette hendelser som ligger utenfor pakkerienes kontroll. Markedregulator ser en mulighet for å begrense belastningen for uavhengige aktører og derigjennom deres leverandører. Slik direktoratet ser det vil ordningen bidra til avsetning av eggene, selv om det er svikt i det markedet de ble produsert for. Ordningen kan dermed sies å være innenfor formålet med regelverket, jf. omsetningsloven § 1 og markedsreguleringsforskriften § 1. Etter Landbruksdirektoratets vurdering ligger den foreslåtte ordningen innenfor det Omsetningsrådet har kompetanse til å vedta etter markedsreguleringsforskriften § 7-1.

Svikten i markedet har oppstått pga utbruddet av koronavirus. Nortura har foreslått at ordningen kan vare ut 30. juni 2020. Det er usikkert hvor lenge markedet vil være påvirket av virusutbruddet. Landbruksdirektoratet ser det som fornuftig å gi ordningen en slik tidsavgrensning som foreslått av Nortura. Ordningen er knyttet til den ekstraordinære situasjonen landet befinner seg i på nåværende tidspunkt. Dersom situasjonen normaliserer seg, anbefaler direktoratet at ordningen opphører før 30. juni 2020 med akseptabel varslingsfrist. Tidligere avbrudd må vedtas av Omsetningsrådet.

Videre har Nortura foreslått en begrensning i leveranser til inntil 50 prosent av eggene pakkeriene mottar fra eggprodusentene. Direktoratet ser at det kan være behov for en viss avgrensning i kvantum egg Nortura mottar. Videre gjelder vilkårene i markedsreguleringsforskriftens § 5-4-1 og § 5-4-2, så langt de passer. Nortura har i sin

søknad uttrykt at eggpakkerier som ønsker å benytte seg av ordningen må melde inn kvantum for leveringen innen torsdag uken før levering. Landbruksdirektoratet har forståelse for at markedsregulator trenger en slik forutsigbarhet for kommende leveranser.

Nortura skriver i søknaden at kontroll av ordningen gjøres ved at eggmengde som leveres kontrolleres i etterkant mot mottakstall hos Landbruksdirektoratet. Direktoratet mottar rapportering fra de større eggpakkeriene per måned, og direktoratet kan derfor kontrollere at eggmengden som leveres til Nortura ikke overgår grensen på 50 prosent av det som mottas fra eggprodusentene. Landbruksdirektoratet mottar derimot ikke tall fra de mindre eggpakkeriene. Derfor foreslår direktoratet at det i vedtaket stilles krav om at totalomsetning og annen nødvendig dokumentasjon må rapporteres til Landbruksdirektoratet på forespørsel. Vedtaket vil gjelde alle uavhengige eggpakkerier som fyller kriteriene i markedsreguleringsforskriften, og det er da viktig at kontroll er praktisk gjennomførbart for alle vedtaket gjelder for.

Med dette innstiller Landbruksdirektoratet på at Omsetningsrådet godkjenner en ordning der Nortura får dekket kostnader til administrasjon og reguleringstiltak for egg de mottar fra uavhengige eggpakkerier, der hvert eggpakkeri kan levere inntil 50 prosent av det de mottar fra eggprodusentene. Vedtaket gjelder i perioden fra og med vedtak er fattet til og med 30. juni 2020. Ordningen er knyttet til den ekstraordinære situasjonen landet befinner seg i på nåværende tidspunkt. Dersom situasjonen normaliserer seg, anbefaler direktoratet at ordningen opphører før 30. juni 2020 med akseptabel varslingsfrist. Tidligere avbrudd må vedtas av Omsetningsrådet.